

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРИЛОЖЕНИЕ

към Заповед № РД 09 – 92 / 24. 01. 2005 г.

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРИДОБИВАНЕ ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

СПЕЦИАЛНОСТ: 0476. ОЧНА ОПТИКА

ПРОФЕСИОНАЛНА ОБЛАСТ:

04. МАШИНОСТРОЕНЕ И УРЕДОСТРОЕНЕ

СОФИЯ, 2005 год.

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Изпитната програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и практика за придобиване трета степен на професионална квалификация по специалност ОЧНА ОПТИКА. Настоящата изпитна програма е разработена на основата на ЗНП, ЗПОО, ЗСООМ, нормативните документи за придобиване степен на професионална квалификация.

II. ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО

Основната цел на обучението по професията е да се придобие система от теоретични знания и практически умения за изработване на различни видове очила, измерване на оптичните им характеристики, познаване оптичните схеми и устройството на основните видове оптични елементи и уреди за разглобяване и сглобяване на оптични уреди както и анатомия и физиология на човешкото око, недостатъците на окото и възможните корекции.

III. ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕТО ИМ

ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ

Таблица №1

№ по ред	ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ	УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ							Относителна тежест в крайното оценяване %	
		Т Ч	З Б У Т	Т О П	О О У	О О	Ф О Р	П И М		
1.	Работа с техническа и технологична документация.	+		+	+					8%
2.	Организиране рационално и икономично използване на материалите, използвани при изработване на различни видове очила.			+	+	+	+	+	+	24%
3.	Подбиране и използване подходящи методи и средства за измерване и контрол.				+	+		+	+	10%
4.	Познаване рефракционните аномалии и възможностите за тяхната корекция.			+	+	+	+	+		24%
5.	Познаване устройството и принципа на действие на оптични уреди.				+			+	+	10%
6.	Извършване на диагностика, ремонт и настройка на оптични уреди.			+	+			+	+	8%
7.	Прилагане изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.		+			+		+	+	10%

8.	Прилагане на знания и умения за организация на производството и развитие и управление на собствен бизнес.						+		+	+	6%
	Тежест на учебния предмет в %	4	4	10	18	22	12	26	4		100%

ЛЕГЕНДА

- ТЧ** - Техническо чертане
ЗБУТ - Здравословни и безопасни условия на труд
ТОП - Технология на оптичното производство
ООУ - Оптика и оптични уреди
ОО - Очна оптика
ФО - Физиологична оптика
ПР - Учебна практика
ИМ - Икономика и мениджмънт

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Таблица №2

№ по ред	ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ, УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ, ТЕМИ ОТ УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ	КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ
1.	Работа с техническа и технологична документация	
1.1.	<u>Техническо чертане</u> Правила за изработване и разчитане на сборен и детайлен чертеж.	Разчита чертежи, схеми, спецификации, диаграми. Изработва чертежи и схеми със средна сложност.
1.2.	<u>Оптика и оптични уреди</u> Техническа и технологична документация.	Познава структурните схеми на оптичните уреди. Изработва чертежи на детайли от оптичните уреди. Работи със справочна литература.
1.3.	<u>Технология на оптичното производство</u> Технологична документация. Видове материали и методи за обработване.	Познава процесите и технологичната документация, използвана в производството на оптичните детайли. Разчита основните означения на материалите, използвани в оптиката.
2.	Организира рационално и икономично използване на материалите при изработване на различните видове очила.	
2.1.	<u>Технология на оптичното производство</u> Видове материали, използвани в изработването на различните видове очила.	Познава материалите и тяхното приложение. Описва физико-механичните свойства на основните материали и елементи, използвани при изработването на очила.

		Сравнява и избира елементи, изработени от подходящи материали.
2.2.	Учебна практика Видове материали, използвани при изработването на очила.	Прилага знания и умения за избор на подходящи материали, използвани при изработването на очила.
2.3.	Икономика и мениджмънт Организация на производството на различни видове очила.	Организира изработването на очила, спазвайки условията за рационално и икономично използване на материалите.
3.	Подбира и използва подходящи методи и средства за измерване и контрол.	
3.1.	Очна оптика Методи и средства за измерване и контрол.	Познава и подбира необходимите методи и средства за измерване и контрол.
3.2.	Технология на оптичното производство Методи и средства за измерване и контрол.	Познава и прилага методите на обработка.
3.3.	Учебна практика Методи и средства за измерване и контрол.	Познава и прилага методите на обработка.
4.	Определя и прилага технологичната последователност на изпълняваните операции при изработването на очила.	
4.1.	Очна оптика Различни видове очила.	Прилага знания и умения за различните видове очила.
4.2.	Технология на оптичното производство Технология на производството на различни видове очила.	Познава процесите, използвани в производството на очила. Прилага и анализира последователността на операциите.
4.3.	Учебна практика Очила.	Прилага технологичната последователност на операциите, свързани с изработването на очила. Познава процесите, използвани в производството и ремонта на очилата. Прилага и анализира последователността на операциите.
5.	Познава устройството и принципа на действие на оптичните уреди.	
5.1.	Оптика и оптични уреди Оптични уреди. Устройство, начин на действие, принципна схема.	Прилага знания и умения за устройството и принципа на действие на оптичните уреди. Описва видовете уреди. Анализира устройството и принципа на действие на механизмите в оптичните уреди. Прилага различни измервателни уреди и инструменти.

5.2.	<u>Технология на оптичното производство</u> Методи и средства за измерване и контрол.	Познава и използва различни измервателни уреди и инструменти.
6.	Извършва диагностика, ремонт и настройка на оптичните уреди.	
6.1.	<u>Оптика и оптични уреди</u> Устройство и принцип на действие на оптичните уреди.	Анализира устройството и принципа на действието на механизмите в оптичните уреди. Използва характерните белези и особеностите на всеки вид оптичен уред.
6.2.	<u>Учебна практика</u> Диагностика, ремонт и контрол.	Прилага последователността на операциите. Разглобява и сглобява възли. Извършва настройки. Извършва диагностика и контрол.
7.	Прилага изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.	
7.1.	<u>Здравословни и безопасни условия на труд</u> Осигуряване на безопасни и здравословни условия.	Познава нормативните документи за условията на труд. Знае как да подготви работното си място. Предписва и спазва изискванията за безопасност на труда и противопожарната охрана.
7.2.	<u>Технология на оптичното производство</u> Осигуряване на безопасни и здравословни условия.	Спазва правилата при организирането на работното място. Спазва изискванията за безопасност на труда и противопожарната охрана.
7.3.	<u>Учебна практика</u> Осигуряване на безопасни и здравословни условия.	Спазва правилата при организирането на работното място. Спазва изискванията за безопасност на труда и противопожарната охрана.
8.	Прилага знания и умения за организация на производството и развитие и управление на собствен бизнес.	
8.1.	<u>Икономика и мениджмънт</u>	Анализира и планира развитието на собствен бизнес. Прилага знания и умения за организиране изработването на очила. Прилага знания и умения за развитие и управление на собствен бизнес. Прилага умения за работа в екип. Планира необходимите средства и ресурси за развитие на собствен бизнес.
8.2.	<u>Учебна практика</u>	Прилага знания и умения за организация на производството.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЪРЖАВНИТЕ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

1. Държавните изпити за придобиване трета степен на професионална квалификация са:

- **изпит по теория на професията;**
- **изпит по практика на професията.**

2. Държавните изпити за придобиване трета степен на професионална квалификация са задължителни независимо от формата на обучение.

3. До държавни изпити за придобиване трета степен на професионална квалификация учениците се допускат след подаване на заявление в определените от министъра на образованието и науката срокове.

4. Държавният изпит по теория на професията е писмена разработка по изпитна тема.

5. Обучаваните по една и съща професия и специалност в едно училище полагат държавния изпит по теория върху една и съща изпитна тема.

6. Държавният изпит по практика на професията е изпълнение на индивидуално практическо задание и се провежда по график на училището.

7. Държавните изпити за придобиване трета степен на професионална квалификация по теория и практика на професията се провеждат върху учебното съдържание, предвидено в учебните програми за пълния курс на обучение.

8. До държавни изпити за придобиване трета степен на професионална квалификация се допускат ученици, които успешно са завършили класа, за който е предвидено полагането им.

9. До държавни изпити за придобиване трета степен на професионална квалификация учениците се допускат с документ за самоличност.

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

10. Изпитните теми за държавния изпит по теория на професията са разработени в съответствие с компетенциите за достигане трета степен на професионална квалификация по професията.

11. Изпитните теми за държавния изпит по теория на професията се определят с тази изпитна програма.

12. В изпитните теми са включени типови задачи с приложно-творчески характер и дидактически материали, които се конкретизират от комисия, назначена със заповед на директора и се утвърждават от него.

13. Комисията по т. 12 представя на директора изпитни билети, включващи изпитна тема, конкретизираната приложно - творческа задача, дидактически материали към изпитната тема и критерии за оценяване на изпитната тема и приложно – творческа задача. Всеки изпитен билет включва една изпитна тема.

14. В деня на изпита в запечатани пликове се представят всички изпитни билети, като се изтегля един от тях за всички ученици, обучавани по професията, специалността. Останалите пликове се отварят за доказателство, че са представени всички изпитни теми.

15. Продължителността на изпита по теория на професията е 4 астрономически часа.

16. Не се допуска учениците да си подсказват, да преписват и да си пречат.

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

17. Държавният изпит по практика на професията се състои в изработване на изделие или извършване на определена работа в съответствие с компетенциите за достигане трета степен на професионална квалификация по професията.

18. Видът на изделието или характерът на работата се възлагат чрез индивидуално практическо задание, което ученикът изтегля в деня, определен за начало на изпита.

19. Индивидуалните практически задания се подготвят от комисия, назначена със заповед на директора, като се съобразяват с конкретните условия за провеждане на изпита и се утвърждават от директора на училището.

20. Всяко индивидуално практическо задание включва и критерии за оценяване на дейностите, предвидени в него. Критериите в индивидуалните практически задания се съобразяват с единните национални критерии в изпитната програма.

21. Времето и мястото за провеждане на държавния изпит по практика на професията се определя по график, утвърден от директора на училището.

22. Държавният изпит по практика на професията е с продължителност до 3 дни по 6 астрономически часа.

23. В определеното в графика време и място за провеждане на държавния изпит по практика на професията учениците се явяват с работно облекло съобразно изискванията на професията.

VI. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

ИЗПИТНИ ТЕМИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

ИЗПИТНА ТЕМА 1.

Рамки за очила – основни конструктивни елементи, видове рамки, системи за оразмеряване на рамките. Плоско огледало и система от плоски огледала.Регистрация на фирма.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Изчертава рамка за очила и описва конструктивните елементи на рамката.	5
2.	Прави класификация на рамките за очила и посочва приложението им.	10
3.	Описва и анализира различните системи за оразмеряване на рамките за очила и посочва тяхното приложение, избира подходящи рамки за лица с различна форма.	25
4.	Описва и анализира действието на плоско огледало и система от две плоски огледала.	15
5.	Регистрация на фирма в България.	5

ИЗПИТНА ТЕМА 2.

Сферична леща - видове, оптични характеристики, построяване на образи. Корекционни лещи – материали, от които се изработват, видове, пречупваща сила и зенитна рефракция, таблица на Чернинг.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Сравнява и анализира видовете сферични лещи и описва техните характеристики.	10
2.	Построява и анализира образите, получени от положителна леща в зависимост от положението на предмета.	10
3.	Описва и анализира видовете корекционни лещи, като посочва и тяхното приложение.	10
4.	Описва материалите, от които се изработват корекционните лещи.	5
5.	Описва и анализира таблицата на Чернинг, обяснява и сравнява пречупваща сила и зенитна рефракция.	25

ИЗПИТНА ТЕМА 3.

Диоптромер – принцип на действие, измерване на корекционни лещи, видове диоптромери. Призма, видове призми, отражателни призми. Фирмено право.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Построява принципната оптична схема на диоптромера и схемите за измерване на сферични лещи.	10
2.	Описва измерване на сферични и астигматични корекционни лещи.	10
3.	Описва видовете диоптромери и тяхното приложение.	5
4.	Описва и анализира видовете призми. Изчертава схеми на отражателните призми.	15
5.	Описва и анализира приложението на фирменото право в оптичния магазин.	20

ИЗПИТНА ТЕМА 4.

Миопия – същност, видове, корекция, рецепти. Лупа. Видове лупи. Управление на човешките ресурси.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва какво представлява миопията и различните видове миопия.	10
2.	Описва и анализира корекцията на миопията и необходимите рецепти за коригирането ѝ.	10
3.	Описва предназначението на лупата, оптичната схема и получаването на изображение, видове лупи и тяхното предназначение.	15
4.	Сравнява и анализира различните начини за корекция на миопия.	20
5.	Знае критериите за оценка и подбор на кадрите, описва системата за стимулиране на персонала, изброява стратегии за развитие на човешкия капитал.	5

ИЗПИТНА ТЕМА 5.

Хиперметропия – същност, видове, корекция, рецепти. Микроскоп – принцип на действие, оптични характеристики. Данъчно облагане.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва какво представлява хиперметропията и видовете хиперметропия.	15
2.	Описва корекцията на хиперметропията и необходимите рецепти за коригирането ѝ. Сравнява и анализира възможните начини за корекция на хиперметропия.	20
3.	Изчертава принципната оптична схема на микроскопа и обяснява принципа на действие.	10
4.	Сравнява и анализира оптичните характеристики на микроскопа.	10
5.	Познава видовете данъци.	5

ИЗПИТНА ТЕМА 6.

Очен астигматизъм – същност, видове, корекция, рецепти, пресмятане на рецепти. Сферично огледало. Управленско решение.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва какво представлява астигматизма и видовете астигматизъм.	10
2.	Описва и анализира корекцията на астигматизма и необходимите рецепти за коригирането му.	10
3.	Обяснява пресмятането на рецептите за корекция на астигматизъм. Сравнява и анализира възможните начини за корекция на астигматизъм.	25
4.	Изчертава сферичното огледало и построява получените от него образи.	10
5.	Посочва необходимите условия за вземане на управленско решение, изброява видовете управленско решение и етапите в процеса на изработване, знае основните методи за изработване на управленско решение.	5

ИЗПИТНА ТЕМА 7.

Страбизъм – същност, видове, корекция, рецепти, пресмятане на рецепти. Пречупваща призма. Видове фирми според търговския закон.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва какво представлява страбизма и видовете страбизъм.	10
2.	Изяснява и анализира корекцията на страбизма.	15
3.	Обяснява и анализира възможните видове рецепти за корекция и тяхното пресмятане, посочва приложението на различните видове рецепти за корекция на кривогледство.	20
4.	Описва действието на пречупващата призма.	10
5.	Посочва видовете фирми според търговския закон.	5

ИЗПИТНА ТЕМА 8.

Пресбиопия – същност, рецепти, корекция, бифокални лещи, лещи прогресив. Счетоводство на фирмата.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва какво представлява пресбиопията и какви рецепти се изписват за корекцията ѝ.	10
2.	Описва видовете бифокални лещи, обяснява изискванията, на които трябва да отговарят и приложението на бифокалните лещи.	15
3.	Описва лещите прогресив, анализира и сравнява различните видове лещи прогресив, посочва приложенията им.	25
4.	Анализира счетоводни операции.	10

ИЗПИТНА ТЕМА 9.

Оптично устройство на окото, схематично и редуцирано око. Акомодация. Адаптация. Конвергенция. Предприемачът - основна фигура в организирането на бизнеса.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Изчертава и обяснява оптичното устройство на окото, схематично и редуцирано око.	15
2.	Обяснява акомодацията и конвергенцията на човешкото око.	15
3.	Описва адаптацията на окото.	10
4.	Обяснява ограничаването на лъчите в окото, дефинира погледно и зрително поле.	10
5.	Дефинира понятието предприемач, описва личностните качества на предприемача, знае изискванията за организация на работата в екип, познава основите на ръководната дейност.	10

ИЗПИТНА ТЕМА 10.

Амблиопия – същност, корекция, телескопични очила. Телескопични системи – видове, оптични характеристики.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва какво представлява амблиопията и видовете амблиопия.	10
2.	Описва телескопичните очила и изискванията към тях.	10
3.	Описва принципа на действие и видовете телескопични системи.	10
4.	Обяснява оптичните характеристики на телескопичните системи и тяхното взаимодействие.	10
5.	Сравнява и анализира различните видове телескопични системи, посочва различни приложения на телескопичните системи.	20

ИЗПИТНА ТЕМА 11.

Анатомично устройство на човешкото око – обвивки на окото, ядро на окото. Еметропично око. Плоскопаралелна пластина – оптично действие.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Обяснява анатомичното устройство на фиброзната обвивка на окото.	10
2.	Описва устройството на съдовата обвивка.	10
3.	Описва анатомичното устройство на вътрешната обвивка на окото.	10
4.	Описва ядрото на човешкото око.	10
5.	Обяснява какво представлява еметропичното око.	10
6.	Анализира оптичното действие на плоскопаралелната пластинка.	10

ИЗПИТНА ТЕМА 12.

Специални очила – рефлексни, ортопедични, поляризационни. Призматичен бинокъл – оптична схема на дясна зрителна тръба, оптични характеристики. Предприемачеството – основа за развитие на дребния и среден бизнес.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Обяснява предназначението и устройството на посочените специални очила.	30
2.	Изчертава оптична схема на дясна тръба на призматичен бинокъл.	5
3.	Обяснява и анализира оптичните характеристики	

	на бинокъла.	15
4.	Характеризира предприемаческата дейност, оценява рисковете от предприемаческата дейност.	10

ИЗПИТНА ТЕМА 13.

Специални очила – оклузионни, стенопеични и предпазни. Проекционни уреди – принцип на действие, проекционна и осветителна система. Цени и ценообразуване.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Обяснява предназначението и устройството на посочените специални очила.	25
2.	Обяснява принципа на действие на проекционните уреди.	10
3.	Описва и анализира проекционните обективи.	10
4.	Обяснява видовете осветителни системи, използвани в проекционните уреди.	10
5.	Познава начините за ценообразуване.	5

ИЗПИТНА ТЕМА 14.

Зрителна острота – същност, зрителни таблици и оптоотипи, определяне на зрителната острота на различни пациенти. Пълно вътрешно отражение. Бизнес план.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва какво представлява зрителната острота.	10
2.	Обяснява зрителната таблица и изискванията към нея.	15
3.	Сравнява и анализира определянето на зрителната острота на пациенти с различни рефракционни аномалии.	20
4.	Описва явлението пълно вътрешно отражение.	10
5.	Знае принципите, въз основа на които се съставя бизнес план.	5

ИЗПИТНА ТЕМА 15.

Уреди за изследване на очите – очни огледала, очна линейка, пупилометър, ръчен електричен офталмоскоп. Фотоапарат – принцип на действие, оптични характеристики.

№	Критерии за формиране на оценката	Максимален брой точки
1.	Описва и обяснява предназначението и устройството на очните огледала.	10
2.	Обяснява предназначението и устройството на пупилометъра и очната линейка, както и работата с тях.	15
3.	Обяснява предназначението и устройството на ръчен електричен офталмоскоп.	15

4.	Описва принципа на действие на фотоапарата.	10
5.	Сравнява и анализира оптичните характеристики на фотообективите.	10

ЛИТЕРАТУРА:

1. Иванчев, Д.Алахверджијева, Оптика и оптични уреди
2. Алексиева и колектив, Технология на оптичното производство
3. Улрих, М., Техника на очилата
4. Пашев, Очни болести

VII. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

Държавният изпит по практика на професията се състои в изпълнение от учениците на индивидуално практическо задание на основата на професионалните компетенции за придобиване трета степен на професионална квалификация. Индивидуалните практически задания се разработват от комисия, назначена със заповед на директора и се утвърждават от него.

В деня на изпита всеки ученик изтегля индивидуално практическо задание, включващо конкретна задача за изпълнение и критерии за оценяването ѝ.

Критериите за оценяване на всяко индивидуално практическо задание се разработват с помощта на единни национални критерии, заложи в изпитната програма.

ЕДИННИ НАЦИОНАЛНИ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАНИЯ

№	КРИТЕРИИ	ПОКАЗАТЕЛИ	Максимален брой точки
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.	- избира и използва правилно лични предпазни средства; - правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин; - разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, и дефинира и спазва предписания за своевременна реакция; - описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.	ДА/НЕ
2.	Ефективна организация на работното място.	- подрежда инструментите и материалите, като осигурява удобство и точно спазва технологията; - целесъобразно употребява материалите ; - работи с равномерен темп за определено време.	6
3.	Спазване изискванията	- обяснява работата си при спазване на	

	на правилниците, наредбите и предписанията.	йерархична подчиненост от други лица; - спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание/материали, инструменти, лични предпазни средства/.	6
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание.	- преценява типа и вида на материалите, детайлите и инструментите, необходими според изпитното задание; - правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти.	6
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според заданието.	- самостоятелно определя технологичната последователност на операциите; - спазва технологичната последователност в процеса на работа.	10
6.	Качество на изпълнението на изпитното задание.	- всяка завършена операция да съответства на изискванията на съответната технология; - крайното изделие да съответства на зададените технически параметри; - да изпълни задачата в поставения срок.	15
7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на изпитното задание.	- осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности; - контролира техническите показатели - текущо и след изпълнение на задачите; - оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките; - прави оптимален разчет на времето за изпитното задание.	7
8.	Защита на извършения ремонт и настройка на уреда.		10
		ОБЩО:	60

VIII. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

1. Системата за оценяване на държавните изпити за придобиване на професионална квалификация е точкова. Максималният брой точки за оценяване на всяка изпитна тема и на всяко индивидуално практическо задание е 60.

2. Оценяването на всяка изпитна тема се извършва по критериите към нея, определени в изпитната програма.

3. Оценяването на всяко индивидуално практическо задание се извършва по критериите, изписани в него, които са конкретизирани в съответствие с единните национални критерии, определени в изпитната програма.

4. Първият критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако ученик получи “НЕ” в който и да е момент от изпита по този критерий, изпитът се прекратява и на ученика се поставя оценка слаб (2).

5. Всеки член на съответната изпитна комисия преглежда и оценява разработените изпитни теми, преглежда и оценява индивидуалните практически задания и изслушва защитата.

6. На всяка изпитна тема се поставя рецензия, под която се подписват всички членове на комисията.

7. Цифровите оценки от държавните изпити по теория и практика на професията с точност до 0,01 се изчисляват по формулата:

ЦИФРОВА ОЦЕНКА = 0,1 x РЕАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ

8. Цифровите оценки се вписват в протоколите за резултатите от държавния изпит по теория на професията и от държавния изпит по практика на професията.

9. Оценяваните могат да се запознаят с рецензията от писмената си работа и с резултатите от оценяването на практическото си задание.

10. Оценките от държавните изпити по теория и практика на професията са окончателни.

Авторски колектив: инж. Виолета Първанова Арсова – НПГПТО “М. В. Ломоносов”, гр. София.